

ESTÄ PAINEVAURIO SAIRAANKULJETUKSESSA

ARVIOI ENSIN cABCDE (catastrophic hemorrhage, Airway, Breathing, Circulation, Disability, Exposure). Tilanteen salliessa arvioi painevaurioriski. Ensisijaista on peruselintoimintojen ylläpito ja kuljetus hoitoon.

PAINEVAURION RISKITEKIJÖITÄ OVAT:

- Verenkierrohäiriö, vasokonstriktio, hypotensio, hypovolemia
- Happeutumishäiriö, hengityskonehoito
- Potilas ollut liikkumattomana kovalla alustalla
- Halvaus, rankavamma tai spastisuus
- Huono ravitsemustila, huomattava ali- tai ylipaino
- Hauras, kostea tai eritteinen iho, turvotus
- Parenteraalinen ravitsemus / vain kirkkaat nesteet
- Leikkauksesta/toimenpiteestä alle 48 h
- DM, sydän/verisuoni-, hengitys-, neurologinen tai autoimmuunisairaus
- Madaltunut henkinen tai tajunnan taso
- Potilaan paineesta tuntema kipu

1

ARVIOI RISKI

Voimakkaasti rajoittunut liikuntakyky, heikentynyt jalkojen verenkierto tai painevaurio

KORKEA RISKI

Huomioi potilaan käsittelyssä. Tarvittaessa erityisalusta yli 2 h kuljetuksissa.

Rajoittunut liikuntakyky tai riskitekijä

KOHTALAINEN RISKI

Huomioi potilaan käsittelyssä

Ei liikuntarajoitetta ja hyväkuntoinen iho

MATALA RISKI

Uusi arvio tilan muuttuessa

2

ESTÄ VAURIO

• HUOLEHDI PERUSELINTOIMINNOISTA JA HAPPEUTUMISESTA

- SpO2 95 % ellei vasta-aihetta

• TARKASTA IHO – ERITYISIÄ RISKEJÄ OVAT:

- Kipu, punoitus tai turvotus
- Heikentynyt tunto tai verenkierto
- Jalkaterien viileys tai valtimopulssien puute

• HUOLEHDI KUDOKSESTA:

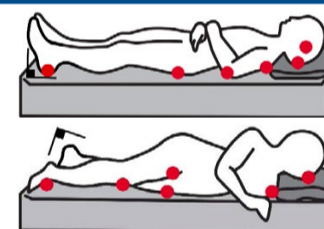
- Vältä ihon kitkaa ja venytystä
- Vältä tarpeetonta kovien rankatukien käyttöä
- Poista eritteet, kostuneet tekstiilit ja ihoa painava materiaali erityisesti potilaan alta
- Säädä tuet ja letkut hyvin sekä tarkasta kuffinpaine
- Käytä ihoa suojaavia tuotteita

• ALOITA ASENTOHOITO:

- Estä luisten ulokkeiden kontakti toisiinsa
- Sängynpäätty alimmassa voimien sallimassa asennossa
- Suojaa ja pehmusta paineherkät alueet (luiset ulokkeet)
- Kevennä kantapäihin kohdistuvaa painetta

• KULJETA TASAISESTI JA ESTÄ POTILAAN JÄÄHTYMINEN

- 1-2 H VÄLEIN POTILAAN JA KATETRIEN ASENNONVAIHTO SEKÄ VAIPAN TARKISTUS JOS MAHDOLLISTA

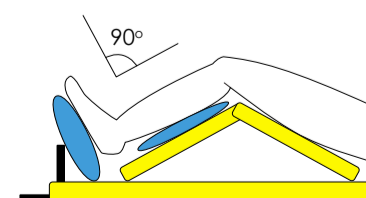
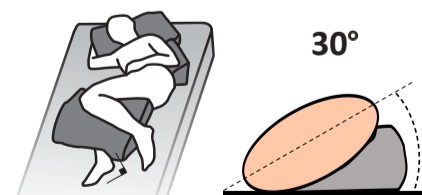

ADP - Arteria dorsalis pedis

ATP - Arteria tibialis posterior

Kuva © Tiina Pukki

3

KIRJAA JA KERRO

• KIRJAA, RAPORTOI JA TOIMI:

- Painevaurioriski, havaitut painevauriot ja tehdyt toimet
- Potilaan asentoahoito ja asennonvaihto luovutettaessa potilas